

SEDMI KONTINENT

filmsko obrazovni program za škole i vrtiće
Udruga Djeca susreću umjetnost

www.sedmikontinent.org

A N A L I Z A

ANIMIRANOG FILMA JEŽEVA KUĆA (2017.)
REDATELJICA: EVA CVIJANOVIĆ

(PREPORUČENA DOB: +4)

Vrijednosti koje osvježujemo i razvijamo uz film:

Ljubav prema domu, poštivanje sebe i drugoga; plemenitost

Pripremili:

Višnja Vukašinović, filmska kritičarka, profesorica engleskog jezika i
komparativne književnosti

dr. sc. Marina Gabelica, docentica na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u
Zagrebu

Sadržaj

Uvod	3
1. Obavijesti o filmu	3
2. Esej o filmu	5
3. Metodički prijedlozi za pripremu, obradu i ponavljanje	7
3.1. AKTIVNOSTI PRIJE PROJEKCIJE FILMA	8
3.2. AKTIVNOSTI UZ PROJEKCIJU FILMA	11
3.3. AKTIVNOSTI NAKON PROJEKCIJE FILMA	12
3.4. AKTIVNOSTI NAKON OBRADU FILMA	15
4. Obavijesti za učitelje i nastavnike	19
4.1. POJMOVNIK	19
4.2. ANIMIRANI FILM JEŽEVA KUĆA – ZA ČITANJE, ISTRAŽIVANJE I SAMOSTALAN RAD	20
5. Radni listovi za učenike	21
6. Galerija slika	23

UVOD

Obrazovni materijal uz animirani film *Ježeva kuća*

Predmetnim sadržajem želi se učiteljima i djeci podastrijeti obavijesti o filmu, načini obrade teme filma te filmskih izražajnih sredstva pripremljenim aktivnostima i radnim listovima. Metodičke prijedloge za obradu, pripremu i ponavljanje pripremila je profesorica hrvatskoga jezika, a esej i pojmovnik filmska teoretičarka. Cilj je programa Sedmi kontinent poučiti najmlađe o filmu i filmom. Želja nam je da doživljaj filma bude potpun kako bi djeca bila motivirana za razgovora o filmu i u razredu.

1. OBAVIJESTI O FILMU

Redatelj: Eva Cvijanović

Scenarij: Eva Cvijanović

Producentice: Jelena Popović (NFB),

Vanja Andrijević (Bonobostudio)

Izvršni producent: Michael Fukushima, NFB

Glazba: Darko Rundek

Montaža: Eva Cvijanović, Iva Kraljević

Naratori: Rade Šerbedžija (hrvatska verzija),

Kenneth Welsh (engleska verzija), France Castel (francuska

O redatelju

Eva Cvijanović (1984) animatorica je i redateljica čiji primarni interes leži u pripovjednom potencijalu prostora i likova. Diplomirala je na Sveučilištu Concordia, te je do sad producirala i režirala nezavisni petominutni film *Morska bolest* (2013). Izrađivala je setove za lutke i marionete, kao i one u prirodnoj veličini, a radila je i na glazbenim spotovima i kratkim multimedijским filmovima. Evino široko iskustvo uključuje i rad na dokumentarcima, lutkarskim filmovima, videoigrama i dr. Njezin najnoviji projekt je *Ježeva kuća* – kratkometražna stop-animacija bazirana na slavnoj poemi Branka Ćopića, u koprodukciji kanadskog Nacionalnog filmskog odbora (NFB) i Bonobostudija.

Filmografija

Ježeva kuća (2017), Survival of the Fittest (2017), Seasick (2013), The Kiss (2011), Once Upon a Many Time (2011), Play (2008, diplomski film), The Wall (2006, studentski film)

Nagrade i priznanja

Posebno priznanje, Berlinale 2017

Nagrada za najbolji film, KIKI Međunarodni festival dječjeg filma 2017

Prva nagrada u MIDI SENIOR kategoriji, VAFI Internacionalni festival animiranog filma djece i mladih 2017

Nagrada publike, Animafest Zagreb 2017

Posebno priznanje žirija, Animafest Zagreb 2017

Nagrada za najbolju animaciju, Revija Kratki na brzinu 2017

Nagrada publike, Festival mediteranskog filma Split 2017

Posebno priznanje, Festival mediteranskog filma Split 2017

Nagrada za najbolji film u programu za mlade Young Audiences, Annecy International Animation Festival 2017

Nagrada Oktavijan za najbolji animirani film, Dani hrvatskog filma 2017

Nagrada za najbolju glazbu, Dani hrvatskog filma 2017

Nagrada publike, Dani hrvatskog filma 2017

Grand Prix u kategoriji kratkog animiranog filma, Supertoona 2017

Grand Prix u kategoriji kratkog animiranog filma, Kinder Film Fest Kyoto 2017

Posebno priznanje, Guanajuato International Film Festival 2017

Nagrada publike, Animanima - Međunarodni festival animacije 2017

Počasno priznanje, Ottawa International Animation Festival 2017

Sažetak filma

U raskošnoj šumi živi jež kojemu se ostale životinje dive, ali mu i zavide. No Ježurkina nepokolebljiva odanost svome domu nervira četiri nezasićne zvijeri koje kreću u pohod prema njegovoj kući gdje dolazi do uzbudljivog i bodljikavog obračuna.

Snimljena prema klasičnoj poemi Branka Ćopića, Ježeva kuća je topla i univerzalna priča za mlade i stare koja nas podsjeća da uistinu nema mjesta kao što je dom.

Siže filma

Slavni lovac Ježurka Ježić dobije od lisice Mice pismo kojim ga biranim riječima poziva na ručak što on objeručke prihvaća. Susret prolazi u ugodnom raspoloženju, oboje uživaju u masnim jelima te Ježurka podiže zdravice svojoj domaćici. Nakon četverosatnog ručka već polako pada noć pa lisica pozove gosta da kod nje prespava što ovaj odlučno odbije. Domaćica je iznenađena te ga laskavim riječima pokušava pridobiti, no on uporno odbija tvrdeći: „Draži je meni moj skromni dom!“. Nakon što gost otiđe, lisica je zaintrigirana te spekulira kako je njegov dom ipak vjerojatno raskošan kad ga toliko snažno vuče pa odluči kradom slijediti Ježurku na njegovom putu kući kroz mračnu šumu. Lija pritom susreće razne protuhe koje lunjaju šumom – vuka, medu i divlju svinju. Svatko od njih pita liju kuda je krenula tako kasno te joj se nakon toga pridružuje u praćenju ne bi li saznali tajnu Ježurkina ljubljenog doma koji mu je tako mio. Uskoro svi zajedno stižu pred staru bukovu kladu pod kojom je rupa, a u njoj prostirka od suhog lišća. Ispostavlja se kako je ovo neugledno i skromno mjesto Ježurkina navodna palača. Tri lijina pratitelja neugodno su iznenađena i razljučena ovim otkrićem pa se razgalame vrijeđajući Ježurku i njegov skromni dom dok lija po strani samo mudro šuti. Jež im odgovara kako mu je njegov rodni prag važniji i miliji od svega, ma koliko god skroman i prost bio, te domeće kako će njih troje lutalica sigurno loše završiti kad su spremni za običan ručak prodati svoj dom. Lija na to zaključuje kako je njen gost u pravu pa pobjegne dok lutalački trojac na kraju sustiže zla kob koju im je Ježurka prorekao.

2. ESEJ O FILMU

Adaptacija odnosno prenošenja iz jednog medija u drugi posebno je izazovan i nezahvalan zadatak onda kada je predložak već postao općeprihvaćen dio kolektivnog imaginarija. Ježeva kućica kako ju je ispjevao Branko Ćopić, a vizualno osmislio Vilko Gliha Selan obilježila je gotova svako djetinjstvo u posljednjih pola stoljeća na području bivše Jugoslavije te s pravom možemo reći kako nema ni jednog poznatijeg dječjeg domaćeg proizvoda u području umjetnosti, a u novom mileniju taj je proizvod konačno uspješno izvezen i na globalno tržište. Animatorica hrvatskih korijena, s kanadskom adresom, Eva Cvijanović

prepoznala je kako se u priči koju je rado slušala u djetinjstvu osim univerzalnosti, maštovitosti i uzbuđenja kriju i velike doze aktualnosti odnosno usklađenosti s našim trenutkom.

No, pred njom je stajao izazov prevladavanja i reinencije već svima poznatog vizualnog koda kojim je ugledni slikar još davne 1957. godine uobličio poemu Branka Ćopića i tako stvorio najpopularniju domaću slikovnicu. Animatorica se mudro odlučila za potpuno novi vizualni rukopis u čijem joj je osmišljavanju znatno pomogla činjenica kako se odlučila za stop-animaciju lutaka te se tako udaljila od dvodimenzionalnosti Glihinih slikarskih rješenja. Kako bi svijetu što ga stvara dala dozu osobitosti odlučila ga je natopiti dozom western atmosfere čemu je najviše pridonijela fantastična originalna glazba Darka Rundeka u kojoj dominiraju fraze i instrumenti koji asociraju na poetiku vezanu uz taj filmski žanr. Cvijanović je točno prepoznala kako se u brojnim napetim susretima što ih doživljava odvažni Ježurka Ježić krije pregršt dramskog potencijala koji je vješto iskoristila za stvaranje žanrovski postavljene napetosti i uzbuđenja.

A kad je riječ o samom tekstu Ćopićeva basna s poukom o nezamjenjivosti vlastitog doma sačuvana je u ovoj animiranoj adaptaciji u potpunosti bez da se i u najmanjoj mjeri interveniralo u predložak. Kako bi se sačuvao efekt pričanja priče autorica se odlučila da sve govori jedan te isti glas baš kao što to biva kada roditelj čita djetetu priču pred spavanje. Kako je film nastao u međunarodnoj koprodukciji Kanade i Hrvatske postoje tri službene verzije naracije – hrvatsku izvodi Rade Šerbedžija, englesku Kenneth Welsh, a francusku France Castel.

U svakoj je verziji glumac tako imao zadatak utjeloviti i samog junka koji je vedar i pozitivan, ali i njemu suprotne likove vuka, medvjeda i divlju svinju kao i zavodnički lik lukave lije. Kako to u basni obično biva svatko od njih naglašeno i nedvosmisleno utjelovljuje određene ljudske osobine kako bi se dijete moglo jednostavno orijentirati u pronicanju vrijednosti koje treba njegovati kao i onih koje nisu poželjne i kojih se treba što prije riješiti. Tako od Ježurke možemo naučiti kako je ugodno biti galantan i pristojan te kako je na prijetnje najbolje odgovoriti ignoriranjem ostajući dosljedan i vjeran vlastitim vrijednostima svim provokacijama unatoč, dok na primjeru trojice šumskih protuha učimo o pogubnosti svekolikog potucanja bez njegovanja vlastitih korijena. Lija ostaje za basnu tipičan lik lukavice koja služi kao svojevrsni katalizator radnje te nije nužno ni negativno ni pozitivno postavljena.

Za kraj se valja dotaknuti i izrazite suvremenosti i aktualnosti ove više od pola stoljeća stare priče koju ćemo danas nužno osjetiti kao rezonantnu u odnosu na globalnu izbjegličku krizu

zbog koje deseci tisuća ljudi svakodnevno gube svoj dom. I njihov brlog poput Ježurkinog sigurno nije raskošan i odveć udoban, ali im je sigurno najmiliji na svijetu. Ovo nadahnuto čitanje Ćopićeva besmrtnog klasika osim vrijednostima njegovanja svog doma, može poslužiti i kao dobrodošao podsjetnik kako danas bez doma ostaju djeca diljem svijeta pogođena nepravdom koju bi teško racionalizirao i najbolji basnopisac. "Prije nego me odvedu, žurim da ispričam zlatnu bajku o ljudima. Njeno su mi sjeme posijali u srcu još u djetinjstvu i ono bez prestanka niče, cvjeta i obnavlja se", zapisao je jednom Branko Ćopić koji bez sumnje spada među njih i po svom talentu, ali i po neiskorjenjivom humanizmu.

Višnja Vukašinić

3. METODIČKI PRIJEDLOZI ZA PRIPREMU, OBRADU I PONAVLJANJE

Metodički pristup u nastavnim situacijama i artikulaciji samoga sata ostat će, koliko je to moguće, ujednačeno osmišljen za igrani, dokumentarni i animirani film.

Predlažu se **aktivnosti** za pripremu učenika **prije projekcije** filma, aktivnosti **uz projekciju** filma, aktivnosti **nakon projekcije** filma u Muzeju te aktivnosti **nakon obrade** filma u učionici po povratku iz Muzeja. Aktivnosti prije projekcije i po povratku u školu u idealnom bi se slučaju mogle odvijati u sklopu nastave hrvatskoga jezika ili u sklopu sata razredne zajednice. Predviđeno trajanje predloženih aktivnosti prije dolaska na projekciju te po povratku u učionicu jesu jedan ili dva školska sata (ovisno o načinu na koji učitelj/ica odluči razraditi predložene ideje i oblikovati ih u nastavni sat te ovisno o prethodnom znanju učenika i o razrednoj dinamici). Unutar spomenutih četiriju grupa aktivnosti predlažemo da se izvođenje nastave filma, prema udžbeniku profesora Krešimira Mikića *Film u nastavi medijske kulture* sastoji od sljedećih nastavnih situacija: **motivacija, najava, prikazivanje filma, emocionalno-intelektualnu stanka, slobodno iznošenje doživljaja, istraživačka rasprava, uopćavanje i stvaralački oblici rada**. Artikulacija sata (slobodno iznošenje doživljaja, istraživačka rasprava, uopćavanje i stvaralački oblici rada) odvija se tijekom jednoga školskog sata (45 minuta).

ZADATCI

Nastavno područje: medijska kultura

Ključni pojmovi: animirani film, lutkarski film; filmska priča, slijed događaja, glavni i sporedni likovi u filmu

Obrazovno-odgojne i funkcionalne zadaće: učenici će zamijetiti i odrediti slijed događaja u filmu i razlikovati glavne i sporedne likove u filmu; učenici će naučiti što je i kako nastaje lutkarski film

Nastavni oblici: frontalni, rad u skupinama, individualni

Komuniciranje : višesmjerno komuniciranje (učitelj – učenici, skupina – skupina, učenici – učenici)

Nastavni izvori i sredstva: projicirani igrani film u kinodvorani, tekst kao izvor (tekstovi u nastavnim listićima), auditivni izvori (živa riječ učitelja/voditelja i učenika), vizualni izvori (pisani tekstovi, priručna literatura), nastavna sredstva i pomagala (projektor, platno, DVD čitač, DVD s igranim filmom, nastavni listići)

Nastavne metode: metoda demonstracije, metoda razgovora, usmeno izlaganje, crtanje, problemski zadatci – metoda praktičnih radova

Korelacije: unutarpredmetna – jezik, književnost, jezično izražavanje i stvaranje; međupredmetna – Priroda i društvo, Glazbena kultura, Likovna kultura

3.1. AKTIVNOSTI PRIJE PROJEKCIJE FILMA

MOTIVACIJA

Prva aktivnost

Moj dom – razgovor

S obzirom da je riječ o filmu izrazito snažne humane poruke, predlaže se da se s učenicima prije gledanja filma malo detaljnije pozabavimo pojmom doma.

– Gdje je vaš dom? Tko s nama dijeli naš dom? Što je dom? Je li to samo kuća/stan ili i ljudi koji su u njemu...? Što znači izraz „osjećaj se kao kod kuće / kao doma“? Kako se to osjećamo kad smo „doma“? Što naš dom čini ugodnim?

Nakon razgovora, učenike možemo potkanuti da se pismeno ili likovno izraze – mogu opisati ili oslikati najmiliji dio svoga doma.

Druga aktivnost

Životinje i njihovo stanište – memory igra

NASTAVNI LISTIĆ 1

Učenicima dajemo nastavni listić na kojemu su prikazane različite životinje te navedena staništa. Zadatak učenika je spojiti imena životinja s njihovim odgovarajućim staništem. Potičemo učenike da i sami izrade kartice – papir dijele na osam ili više kvadartića te ih izrezuju. Na jedna skup papira crtamo životinje, a na drugi možemo napisati ili nacrtati određena staništa. Karticama se zatim možemo poslužiti kao memory kartama; otkrivanjem dvaju karata, učenici pokušavaju spojiti životinje s njihovim staništima.

Nakon rješavanja listića, razgovaramo s učenicima o tome što je dom za pojedinu životinju.

– *Može li jedna životinja preživjeti na drugom staništu? Je li njihov dom jednako vrijedan kao i naš? Jesmo li mi, ljudi, bogatiji od životinja? Po čemu se mjeri naše bogatstvo? Bi li životinje bile sretnije da žive u gradu, kao čovjek?*

U razgovoru pokušavamo doći do zaključka da je svačiji dom vrijedan – mjerila ne mogu biti jednaka za životinje, pa ni za sve ljude.

Treća aktivnost

Priča u kutiji

S učenicima možemo napraviti male priče u kutiji – svaku kutiju uredimo kao jednu vrstu staništa (livada, planina, šuma i sl.), te s unutarnje strane lijepimo fotografije životinja koje žive na ovim staništima. Ovu aktivnost možemo proširiti i pričama koje djeca sama osmišljavaju – npr., jedna je šumska životinja zalutala u pustinju...

Četvrta aktivnost

Priča kroz različite medije – slikovnica *Ježeva kućica*, Branko Ćopić

Ježeva kuća je adaptacija poznate pjesme Branka Ćopića, *Ježeva kućica*. Bilo bi vrlo korisno učenike upoznati s ovom slikovnicom prije same projekcije. Djeca su vjerojatno već imala prilike upoznati ovu slikovnicu, no ukoliko nisu, svakako bi im trebalo pružiti priliku. Naime, djeca ove dobi sposobna su prepoznati priču, likove i fabulu, bez obzira na medij – nakon što pročitaju / poslušaju slikovnicu, tijekom gledanja filma usporedit će priču s filmskom pričom. Na taj način se postiže osnovni stupanj medijske pismenosti – razumijevanje da se jedna priča može ispričati kroz različite medije.

Slikovnica se obrađuje kao i svako književno djelo; u interpretaciji naglasak stavljamo na karakterizaciju likova i toplu pouku djela. Pritom, korisno je osvrnuti se i na ilustracije Vilka Glihe Selana. Nakon gledanja filma, usporedit ćemo dvije različite vizualne interpretacije jedne priče.

Peta aktivnost

Audio priča

Nakon razgovora o književnom djelu, učenicima možemo reproducirati audio priču *Ježeva kućica* (Jugoton, Croatia Records). Nakon slušanja, razgovaramo o ugođaju djela – *je li audio priča jednakoga ugođaja kao slikovnica?* Naime, tijekom prvoga čitanja priče, djeca će doživjeti ugođaj priče koji može biti različit od vesele, razigrane audio adaptacije, u čemu prije svega glavnu ulogu igra živahna glazba Hrvoja Hegedušića. Ukoliko s učenicima završimo ovu aktivnost, gledanje filma bit će mnogo zanimljivije – djeca osvijestiti pojam ugođaja priče te će svoja dosadašnja iskustva priče moći usporediti s novostečenim, filmskim iskustvom.

Šesta aktivnost

Naše omiljene igračke / Animacija

Ukoliko smo s učenicima savladali ključni pojam animiranoga filma / lutkarskoga filma, možemo se podsjetiti ovih pojmova. Ukoliko još nismo obradili ove pojmove, korisno je uvesti djecu u pojam animacije.

Animacija je – oživljavanje. Ovaj se proces događa svaki put kada se djeca igraju svojim igračkama, kada ih pokreću, daju im dar govora i sl.

Učenicima možemo reći da u školu donesu svoju omiljenu igračku. Razgovarajmo s njima o tome kako se igraju sa svojim igračkama. Zašto ih „oživljavaju“? Kako to čine? (Darom pokreta i glasa). Djecu upućujemo na to da je animirani film nastavak naše igre – crtežu ili lutkici daje se moć pokreta i govora.

Učenicima također možemo prikazati crtani i lutkarski film te tražiti od njih da uoče temeljnu razliku između ova dva tipa animacije. Dubina analize ovisit će o tome koje smo ključne pojmove do sada savladali, ali i o interesima naših učenika.

3.2. AKTIVNOSTI UZ PROJEKCIJU FILMA

MOTIVACIJA

Voditeljica prikazuje učenicima prezentaciju kojom se ustvrđuje veza između realnih životinja i njihove prezentacije u različitim medijima – isprva slikovnici, a zatim i na animiranome filmu. Pita učenike jesu li čitali priču o ovom poznatom i slavnom liku – Ježurki Ježiću. Upućuje ih da će joj nakon gledanja filma reći jesu li zadovoljni načinom na koji je prikazana ova stara priča.

NAJAVA FILMA

Najavljujemo gledanje animiranoga filma *Ježeva kuća* redateljice Eve Cvijanović. Prije same projekcije animiranoga filma voditeljica programa učenicima priopćava nekoliko obavijesti o redatelju i filmu.

PRIKAZIVANJE FILMA

Prikazivanje animiranoga filma *Ježeva kuća* redateljice Eve Cvijanović u trajanju od 10 min.

EMOCIONALNO-INTELEKTUALNA STANKA

Stanka u trajanju od nekoliko sekundi radi usustavljanja dojmova i pripreme za nastavak rada.

RAZGOVOR S GOSTOM

3.3. AKTIVNOSTI NAKON PROJEKCIJE FILMA

Slijedi prikaz artikulacije nastavnoga sata:

1. uvodni dio – motivacija (5 – 10 min)

- razgovor o dojmovima o pogledanome filmu

2. središnji dio – razrada (25 – 35 min)

- slijed događaja u priči, glavni sporedni likovi, karakterizacija likova, likovi i mjesto radnje, glazba u filmu; gluma i naratorski glas;

3. završni dio – sinteza (5 – 10 min)

- izvođenje definicija na temelju grupnoga rada – Ježeva kuća je lutkarski animirani film.

SLOBODNO IZNOŠENJE DOŽIVLJAJA

Voditeljica s djecom razgovara o njihovom doživljaju filma. Kako im se film svidio? Voditeljica pokreće prezentaciju te traži od djece da ocijene film ocjenama od jedan do pet.

ISTRAŽIVAČKA RASPRAVA

Prva aktivnost

Slijed događaja u filmskoj priči

Voditeljica uz pomoć prezentacije učenike vodi kroz etape priče, ponavljajući tako slijed događaja u filmskoj priči. Pritom, naglasak je stavljen na emocionalna stanja likova u procesu njihova razvoja i kontrasta. Voditeljica prati pripremljene slajdove, učenicima postavlja pitanja i dopušta im slobodno izražavanje. Nakon njihovog odgovora, klikom miša otkriva rješenje. Npr.

– *Kako se ježić osjećao kad je primio lijino pismo?* – (dobro / loše) – s obzirom da su u publici prvašići, njihova je razina izražavanja obično na razini dobar – loš, pa im se na početku analize pomoću vizualnog reprezentata (smajlija) omogućuje lakši odabir.

– *Kako se lisica osjećala kad je čula da ježić ne želi ostati kod nje?* Nakon ovoga pitanja, voditeljica čita stihove iz pjesme koji ilustriraju odabrani kadar te čeka da djeca samo osmisle odgovor; u izboru riječi, može im pomoći izborom izraza „zbunjeno“ i „sumnjičavo“ te po potrebi objasniti značenje ovih riječi.

Nakon ovoga primjera, slijedi niz pitanja (navedenih na prezentaciji) čiji je cilj popratiti redosljed radnje u priči, a ujedno i imenovati emociju koju je pojedini lik osjećao u određenoj situaciji.

Druga aktivnost

Karakterizacija likova; glavni i sporedni likovi

Ova se aktivnost nadovezuje na prethodnu. Učenici zaključuju jesu li likovi u filmu dobri ili loši. Posebnu pozornost treba obratiti na karakterizaciju lisice jer je njezina karakterizacija nešto kompleksnija – usprkos svojim postupcima, ona je u biti pozitivan lik jer je svojoj konačnom odlukom pokazala mudrost.

Na kraju zaključujemo da su jež i lisica glavni likovi jer priča govori o njima, a vuk, medvjed i divlja svinja su sporedni likovi.

Treća aktivnost

Spoji likove i mjesto radnje

Pomoću prezentacije, učenicima se pokazuju kadrovi na kojima su prikazani domovi likova; učenici imenuju lika čiji je dom prikazan na slici. Uz vizualno pamćenje, ovom se aktivnošću postupno osvještava pojam „doma“, te odnosa likova prema istome.

Četvrta aktivnost

Glazba u filmu

Učenicima se reproducira glazba iz filma te kadrovi koje djeca trebaju prepoznati.

Prvi je glazbeni isječak popratio obilni ručak kod lisice, a drugi je iz scene kada se jež uređuje za odlazak lisici. Treći i četvrti isječci su u filmu izuzetno naglašeni pa se od učenika traži da se prisjete o kojoj je sceni riječ, bez vizualne ilustracije.

Peta aktivnost

Gluma u filmu

Voditeljica učenicima objašnjava da je glazbu za film napravio poznati hrvatski glazbenik Darko Rundek, a glumac Rade Šerbedžija je dao glas likovima. Zanimljivost filma je u tome što je jedan glumac dao glasove svim likovima! Učenicima se reproduciraju isječci koje trebaju prepoznati, odnosno, trebaju odrediti kojem liku govor pripada.

Šesta aktivnost

Glazbena igra

Kako bismo kroz igru istražili moć glasa i govora, učenicima naglas čitamo rečenice i tražimo od njih da ih zatim i oni ponove, a prema danim uputama.

Prvi primjer odnosi se na rečenice različitih interpunkcija (ovo je sadržaj koji su drugašići savladali, a prvašići će trebati pomoć).

Druga se dva primjera odnose na jednu rečenicu i različite stilove njezina izgovaranja – naglas, potiho, visokim, dubokim glasom itd.

UOPĆAVANJE

Nakon glazbene igre, prisjećamo se prezentacije s početka druženja u kojoj ustvrdili veze između stvarnih životinja i njihove reprezentacije u slikovnici, a zatim i ovome animiranome filmu.

Učenike se upućuje da je riječ animacija – oživljavanje.

– Ježić je oživio na filmu – na isti način mi možemo oživjeti svoje lutkice igrajući se s njima.

Kada lutkice ožive na filmu, takav se film naziva LUTKARSKI film.

U nastavku slijedi nekoliko slajdova koji objašnjavaju kako nastaje lutkarski film. Zaključujemo: *Ježeva kuća je LUTKARSKI ANIMIRANI film.*

STVARALAČKI OBLICI RADA

Kao zaključak druženja, važno je novu informaciju – da je riječ o lutkarskom animiranom filmu – povezati s odgojnom porukom ovoga djela, a koja se tiče ljubavi prema vlastitome domu.

Tom prilikom, kratko ćemo se pozabaviti odabirom tkanine u izradi lutkica. Usporedbom krzna životinja i različitih materijala, dolazimo do zaključka da su vuna i filc sjajn izbor za izradu lutkica životinja jer su jednako mekane i tople..

Ova se aktivnost može raditi pomoću prezentacije, ali predlaže se da se aktivnost uočavanja kvalitete materijala provodi kroz igru „Misteriozna kutija“.

U kartonsku kutiju stavimo različite materijale (drvo, metal, plastiku, vunu, filc itd.). Kutija je zatvorena sa svih strana, osim jedne kroz koju djeca mogu gurnuti ruku i opipavati materijale. Djeca stavljaju ruku u kutiju (bez gledanja), dodiruju materijale i opisuju ih – jesu li mekani, tvrdi, hrapavi itd.

U zaključku, čitamo stihove pjesme iz kojih se osjeća ježeva ljubav prema svojem domu i zaključujemo da njegova kućica, kao ni lutkice, nisu smjele biti izrađene od plastike ili metala, već da je odabir meke i tople tkanine najbolji odabir.

Pitamo učenike – *Volite li i vi svoj dom kao ježić? Mislite li da je ježić bio u pravu kad je rekao da svoju kućicu ne bi mijenjao ni zašto na svijetu?*

Za kraj, kažemo učenicima da slobodno šecu prostorom i da dotiču različite materijale. Učenike možemo podijeliti u skupine. Svaka skupina treba pronaći što veći broj predmeta u prostoru (oko sebe i na sebi) koji odgovaraju sljedećim odlikama:

HLADNO

TOPLO

TVRDO

MEKO

HRAPAVO

GLATKO

ČUPAVO

SVIJETLO

TAMNO (...)

Učenici pokušavaju zapamtiti što veći broj predmeta koji odgovaraju odlikama, a na kraju možemo zajedno odlučiti koji je od navedenih predmeta – NAJ – najtopliji, najhladniji, najmekši, najsvjetliji, najtamniji itd.

Možemo učenike potaknuti da promotre i vlastitu odjeću, da prepoznaju različite materijale i njihova svojstva. U konačnici, potičemo ih da kod kuće promotre što je u njihovom domu najmekše, najtoplije itd.

3.4. AKTIVNOSTI NAKON OBRADJE FILMA

Prva aktivnost

Usporedba književnog djela i filmske priče

Nakon projekcije filma, s učenicima se možemo ponovno pozabaviti pričanjem priča kroz različite medije.

Razgovorom potičemo učenike da usporede priču iz slikovnice s filmskom pričom. Možemo zajedno napisati nekoliko osnovnih etapa priče, npr.

1. Upoznajemo Ježurku Ježića. / Jež
  2. Ježić prima pismo. /Pismo
  3. Ježić dolazi k lisici na ručak. /Ručak
  4. Jež ide kući. Lisica ga prati. /Lisica prati ježa.
  5. Lisica sreće vuka. / Vuk
  6. Lisica i vuk susreću medvjeda. / Medvjed
  7. Lisica, vuk i mevdjed susreću divlju svinju. / Divlja svinja
- (....)

Usporedbom etapa priče, uočit ćemo da je filmska priča vrlo dosljedno pratila priču iz slikovnice. Ono po čemu se razlikuju je, prije svega, broj stihova. U filmu nisu izrečeni svi stihovi iz knjige.

Druga aktivnost

Usporedba vizualnih elemenata – ilustracija i kadrova

Nakon usporedbe priče, možemo usporediti vizualni izgled likova i scena. Tom prilikom koristimo ilustracije iz slikovnice i fotografije / kadrove iz filma.

Treća aktivnost

Usporedba ugođaja audio priče i filma

Nakon usporedbe slikovnice i filma, korisno je usporediti i audio priču s filmom. Glavna razlika između ova dva medija je u ugođaju. Što pridonosi veselom ugođaju audio priče? Što pridonosi nešto smirenijem, pomalo mračnom ugođaju filma?

Četvrta aktivnost

Izrada lutkica

Možemo nastaviti s prenošenjem ove priče u različite medije. Tom prilikom možemo napraviti strip, prepričavajući priču pomoću medija riječi i slike ili možemo izraditi lutkice te zajedno s učenicima pripremiti lutkarsku predstavu.

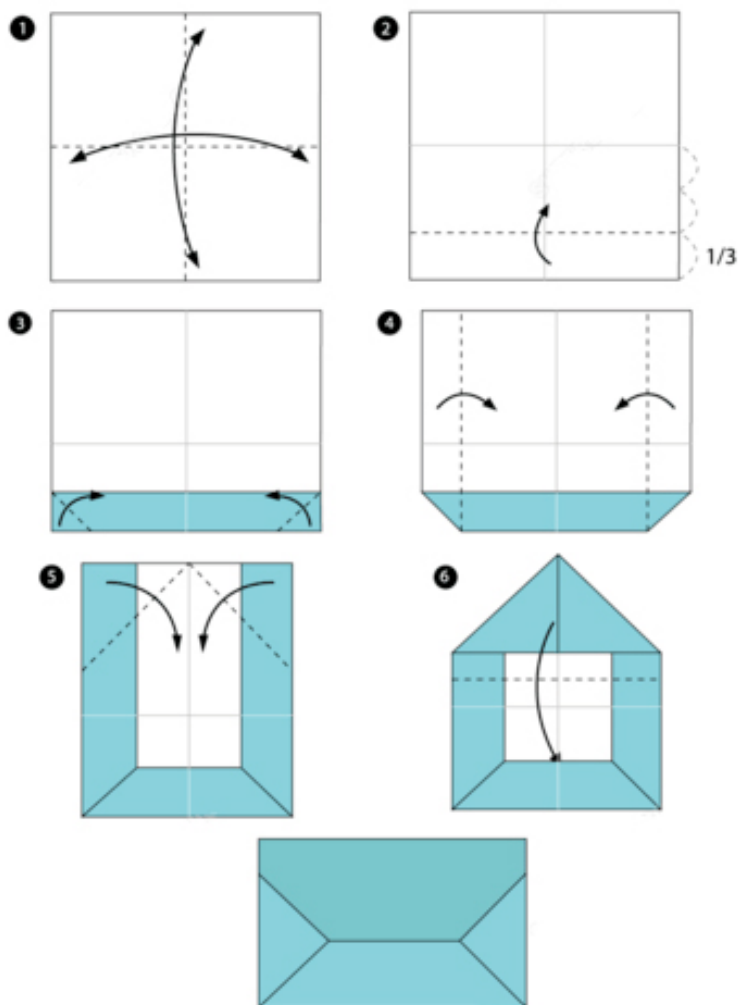
Predlažemo da učenici ovoga puta izrade prstne lutkice od filca. Naime, osim što je riječ o toplom i mekom materijalu koji je također korišten u filmu, korištenje prstnih lutkica je korisno za razvoj

fine motorike šake i prstiju, a što je vrlo blagodatno za mlade početnike u pisanju. Ukoliko nam filc nije dostupan, jednostavne s elutkice mogu napraviti i od papira.

Peta aktivnost

Izrada kuverte / pisma – origami

Učenicima kažemo da ćemo izraditi i napisati pisma za ježića, a u kojemu ćemo mu reći neku lijepu poruku vezano uz njegovu hrabrost da brani svoj dom. Uz pomoć voditeljice, učenici izrađuju origami pismo / kuvertu.

Upute se nalaze na priloženom nastavnom listiću, a korisno je pogledati i video upute:

<https://www.youtube.com/watch?v=xsdvcVh3iSg>

Na web stranicama www.sedammora.com, pod folderom Svijet priča / Slikovnice, možete naći *flip-book* varijantu stare slikovnice s dodanim audio zapisom.

LITERATURA:

Ćopić, Branko. *Ježeva kućica*, Zagreb: Savez Društava Naša djeca.

Ježeva kućica – audio priča (1981). Zagreb: Jugoton.

Mikić, Krešimir (2001.) *Film u nastavi medijske kulture*, Zagreb: Educa

Filmska enciklopedija, Leksikografski zavod, 1990., ur. Ante Peterlić

Filmski leksikon, Leksikografski zavod, 2003., ur. Bruno Kragić i Nikica Gilić

4. OBAVIJESTI ZA UČITELJE I NASTAVNIKE

4.1. POJMOVNIK

ADAPTACIJA – Preradba bilo kojeg književnog djela za film odnosno njegova ekranizacija. Pri adaptaciji književno djelo prilagođuje se filmskim mogućnostima i redateljevoj predodžbi o tome koja doživljajna djelovanja djela imaju prednost pri prijenosu u film pa je uvijek i riječ o »tumačenje« izvornoga književnog djela.

ANIMIRANI FILM – Filmski rod koji se bazira na postizanju iluzije pokreta različitim tehnikama animacije. Iluzija pokreta dobiva se uzastopnim slikanjem ili snimanjem pojedinih sličica – “sličicu po sličicu”. Pojedinačnim snimanjem posebno pripremljenih faznih promjena statične situacije postiže se dojam njihovog kretanja kad se projiciraju.

BOJA U FILMU – Boja je jedan od oblika filmskog zapisa koja se odnosi na osobinu svjetla i osvjetljenost prizora. Boje su određene tonom i nijansom, svjetloćom te zasićenošću. Boju u filmu mogu odgovarati onima koje prikazani predmeti imaju u prirodi pa je riječ o prirodnim bojama, ili biti drugačije kada je riječ o stiliziranim bojama.

CRTANI FILM – Vrsta animiranog filma u kojoj je predmet animacije crtež. Kako bi se dobila jedna sekunda oživljenog crteža potrebno je izraditi 24 uzastopne faze pokreta koje se nacrtaju, obojaju i snime te u konačnici stope projiciranjem pa na retini gledaočeva oka nastaje iluzija njihova kretanja.

CRTEŽNA ANIMACIJA – Vrsta filmske animacije u kojoj se animiraju crteži – “sličicu po sličicu”.

FILMSKA GLAZBA – Filmsko izražajno sredstvo kojim se dodatno oblikuje vizualni sadržaj filma. Ako je izvor glazbe prisutan u samom prizoru nazivamo je prizornom ili ambijentalnom, a ako je glazba dodana na prizor nazivamo je neprizornom ili popratnom glazbom.

KOMPJUTORSKA ANIMACIJA – Animacija izvedena s pomoću kompjuterskog programa mjesto čovjekovom rukom. U kompjutorskoj animaciji predmet animacije je sam prizor.

LUTKARSKI FILM – Vrsta animiranog filma u kojem se animiraju lutke što znači da ih se tehnikom stop animacije fotografira u svim fazama pokreta koje se onda projeciraju u nizu. U starijoj tradiciji “tvrdih” lutaka animirali su se samo ključni dijelovi tijela, dok se u novijoj tradiciji “mekih” lutaka u kojoj su one izrađene od plastelina ili glinamola dobila i mogućnost animacije detalja poput izraza lica i sl.

PREDMETNA ANIMACIJA – Vrsta filmske animacije u kojoj se animiraju predmeti, najčešće lutke.

STOP ANIMACIJA – Tehnika animacije u kojoj se stvara iluzija pokreta neživih predmeta. To se postiže fotografiranjem svake zasebne faze pokreta predmeta u kadru. Kada se snimljene fotografije projeciraju u nizu na retini oka nastaje iluzija kretanja predmeta koji su zahvaljujući stop animaciji “oživjeli” pred nama.

WESTERN – (engl. western; također: kaubojski film) Žanr koji obuhvaća filmove s radnjom naseljavanja sjevernoameričkog Zapada u drugoj polovici 19. Stoljeća, a čija je središnja tema uspostava zakona na »granici« civilizacije, u uvjetima bezakonja i »divljine«, odnosno takozvano pripitomljavanje još nekultivirane prirode.

Višnja Vukašinić

4.2. ANIMIRANI FILM JEŽEVA KUĆA – ZA ČITANJE, ISTRAŽIVANJE I SAMOSTALAN RAD

Korisne mrežne stranice i članci o filmu:

http://bonobostudio.hr/hr/film/in_production/hedgehog_s_home

http://www.animafest.hr/hr/2017/film/read_all/hedgehog_s_home

<https://www.havc.hr/hrvatski-film/katalog-hrvatskih-filmova/jezeva-kuca>

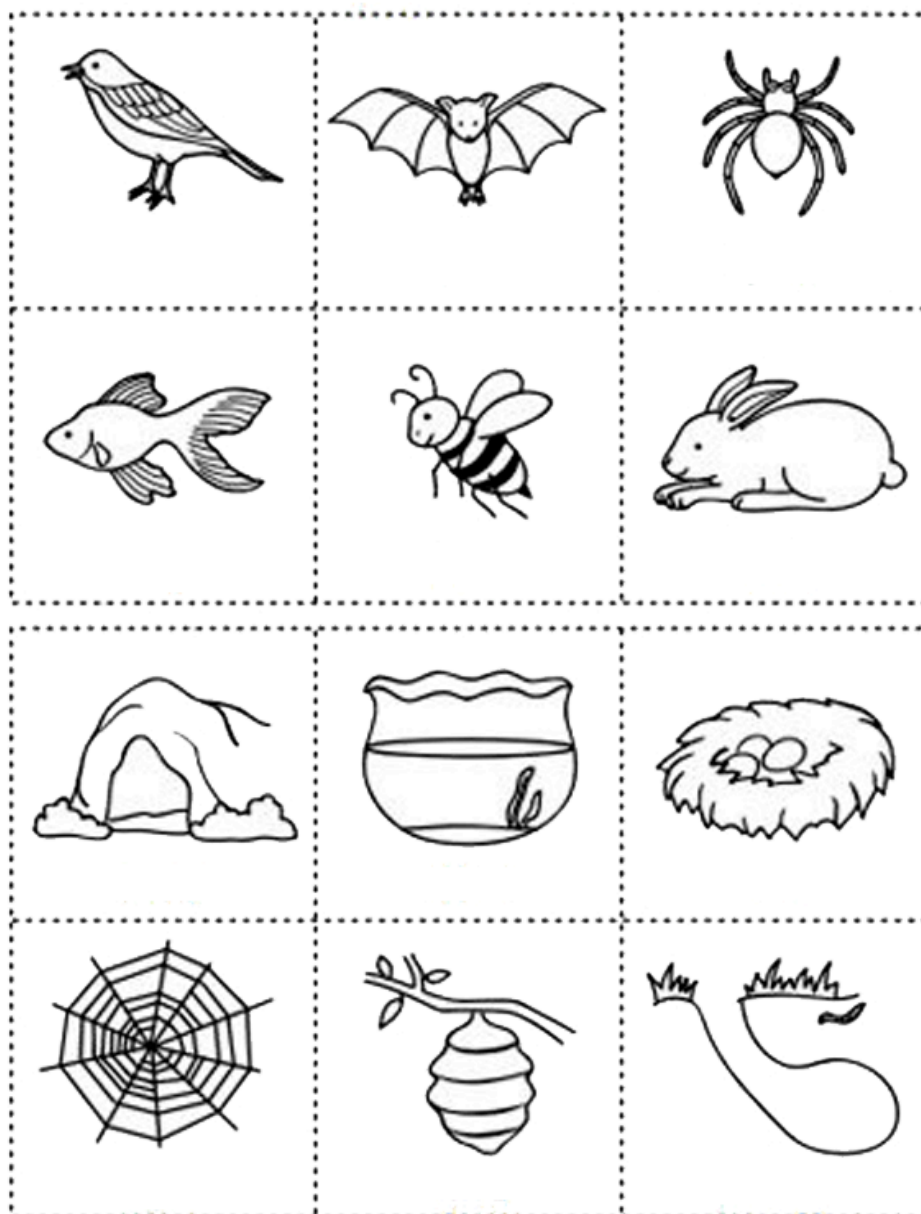
<https://www.havc.hr/infocentar/novosti/jezevoj-kuci-nagrada-u-annecyju>

<https://www.facebook.com/jezevakuca/>

5. RADNI LISTOVI ZA UČENIKE

(NALAZE SE U ZASEBNOJ MAPI NA CD-u, PRIPREMLJENI ZA ISPIS.)

Spoji kartice - gdje je dom ovim životinjama

Izradi i ti svoje kartice! Uključi životinje iz različitih staništa.

Tko sve živi u šumi? Nacrtaj nekoliko životinja za koje znaš da su šumski stanovnici.

6. GALERIJA SLIKA

(NALAZI SE U ZASEBNOJ MAPI NA CD-u.)

Kontakti:

Edita Bilaver Galinec, dipl.oecc.
predsjednica Udruge Djeca susreću umjetnost
Mobitel: +385 98 729578
E-pošta: e.galinec@sedmikontinent.org
www.sedmikontinent.org

Ivana Jakobović Alpeza, prof. hrvatskog jezika
voditeljica programa SEDMI KONTINENT
Udruga Djeca susreću umjetnost
Mobitel: +385 98 251274
E-pošta: i.alpeza@sedmikontinent.org
www.sedmikontinent.org

Udruga Djeca susreću umjetnost zadržava autorska prava na predmetni edukacijski materijal ANALIZA animiranog filma Ježeva Kuća (red. Eva Cvijanović) koja je sastavni dio programa Udruge pod nazivom SEDMI KONTINENT.